

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List za politiko,
gospodarstvo in prosveto

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; letoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; letoletno: Din. 100.—

Veselo veliko noč!

Naj bi spomin na od mrtvih ostalega Kristusa, ki ga obhajamo v lepih vigrednih dneh, budil v nas zavest, da smo vsi — poedinci, družine in narodi — klicani le k vstajenju in življenju, ne k smrti! Vesele, blagoslovljene praznike!

„Koroški Slovenec.“

Dvignite glave!

Nevesele misli lazijo skozi svet. Bliskoma se znajdejo v velemestih, naskočijo vladne palače, zvodijo voditelje držav, usilijo radiju in tisku z vso ošabnostjo svoje zle besede in kar čez noč zavladajo ljudstvu, državam, svetu. Danes trpi človeštvo, podjarmljeno neveselim mislim. Tudi nas skušajo zapeti in prisiliti pod svojo skrajno, izključno samooblastnost. Kakor povsod, najdejo nevesele misli še med nami svoje žalostne preroke, ki jim utiraje pot celo tja, kamor seže samo še osebni stik. Tako raste čedalje bolj moreča skrb in trpka bojazen, ki prede svoje žalostne upe v temno bodočnost. Kjer se srečata dva, kjer skupna volja ustvari družbo, vedno je beseda porojena iz nevesele misli, iz moreče skrbi in trpke bojazni...

Dvignite glave! Ali ne vidite, kako večnovesela spomlad obnavlja po naši utrujeni zemlji svoj čudež zvestobe do novega življenja? Ali ne slišite, kako znani ptički drobijo svojo veselo pesem brezskrbnosti? Ali ne verujete v veselo skrivnost vstajenja, ki se dopolnjuje med nami? Zato dvignite glave!

Treba se je otesti temnega mračnjaštva, da vesel spoznaš, kako danes vsepovsod klije zdrava misel ljubezni in pravičnosti. Ne le osebna pravičnost in ljubezen od sosedu do sosedu, tudi pravičnost stanov in državne oblasti poganja v cvet. Pravičnost in ljubezen začenja družiti narode v lepšo družino. Sicer jo čakajo še trde preizkušnje, zli duh noče služiti skupni pravičnosti in ljubezni — njegovo veselje je sovražstvo vseh proti vsem. Rožljanje z mečem in igranje z zastrupljenim ozračjem je kakor napoved vojne zlih sil zdravi misli. Naj iz teh zlih namenov vzraste kuga, lakota, vojska, smrt. (Da bi šel ta kelih trpljenja mimo Evrope, da bi ne morali občutiti zadnje bridkosti narodnega sovražstva!) Še preden bomo začeli prositi z ogorčenim srcem: Gospod, razkropi narode, ki so pripravljali vojsko — bo že nad svetovnimi zločinci izgovorjena in izvršena pravična kazen razkropljenja...

Ljubezen in pravičnost, ki klije iz zdrave misli krščanstva, obeta tudi zmago našemu že skoro povsakdanjenemu kriku: Dajte nam, kar nam gre! Dajte nam, kar moramo imeti za svoje narodno, za svoje višje, za svoje večnostno življenje v družini človeštva! Tolikokrat in tako odločno in toli zanosno smo tirjali, zahtevali, protestirali, da skoro ni več preostajalo moči in časa za edino potrebno — za delo. Ali zrno, ki je v prvem pogonu zadelo ob kamen, umre? Z novim naporom, z ojačeno silo premaga oviro, čeprav kamen še vedno tlači, in si pribori prostora na soncu. Iz zdrave misli pravičnosti in ljubezni nam je od voditelja domovine, našega kanclerja, došlo priznanje za našo značajnost, za našo narodno neomahljivost in naročilo za neumorno delovanje. Če nas pa sonce hoče imeti — ali nas morejo zaustaviti kamni?

Iz notranje moči gre rasti na venkaj. Sejavec pa mora imeti velikansko mero potrpljenja... Velikonočni čudež vstajenja naj nam bo opomin. Kri-

stus je vstal iz svoje moči, seveda iz svoje božje vsemogočnosti. Malovernim apostolom in nevernim nasprotnikom pa se je zdelo, da so njegovo truplo izmaknili človeški pomagači. Nismo vsemogočni, a Bog nam je posodil svojo moč, da z njo delujemo in ne čakamo, kdaj se jim bo zdelo primerno, dati nam pravico tudi v izvršnem zakonodajstvu. Klic po samopomoči ne sme več zamreti med nami. Vstati nam mora klicar, ki bo zažgal strašni ogenj in mu vedno prilagal. Samopomoč mora postati oblika našega narodnega delovanja v stanovski državi.

Zamreti mora med nami tista nevesela misel: Vse je bilo zaman, vsak poizkus je bil zadušen v kali, mi ne pridemo na sonce. Treba je počivati, zbirati moči in — čakati... Po vsej naši zemlji ste kmetje sedaj na delu, orati je treba, rahljati in semenu pripravljati zibelko. Vsi ste šli zopet obdelovat zemljo, zopet sejati, tudi tisti, katerim je lani suša in toča vse pridelke uničila. S polnim

pergiščem in veselim upanjem zopet pogrezate najboljše seme v pripravljeno zemljo. Kai vas priganja? Sila življenja, ki se hoče obnavljati, rasti, zoreti.

Ali bomo silo življenja, ki hoče delati ne le za telesno rast in telesni kruh, ampak za duhovno rast in duhovni kruh naroda, ali bomo silo življenja, ki hoče v svojem narodu plemeniti vse človeštvo — ali bomo to silo življenja udušili s slabo voljo, z nerazumevanjem, z oklevanjem? Samopomoč! Tebi damo krono, žezlo in tron! Zavladaj! Mi se pokoravamo složno vsakomur, ki bo v tvojem imenu med nami prijel za delo.

Potem takem nam bo odveč vprašanje: Ali živimo nasproti trpljenju velikega petka ali veselju velike noči? Ker vsak bo vedel in znal: Bližamo se veselju velike noči, čeprav bi morda stali še pred trpljenjem velikega petka.

Zato dvignite glave! Poglejte! Prisluhnite! Verujte! Aleluja —dromi.

O miru v Evropi so se razgovarjali.

Koncem minulega tedna so bili pogledi Evrope obrnjeni spet enkrat na sestanek državnikov treh velesil — Francije, Anglije in Italije — ki se je vršil na malem „lepem“ otočku sredi Velikega jezera v italijanskih Alpah. V razkošni palači, stoječi sredi cvetočih vrtov so se sešli ministrski predsedniki in zunanji ministri omenjenih držav, da se pogovorijo o tem, kako zabranijo pretečo nevarnost nove vojne v Evropi.

Potek tridnevnega razgovora je pokazal položaj Evrope v jasni luči; skupna je sicer državam želja po trajnem miru, deljena pa so mnenja o tem, kako naj se ta mir zagotovi, ali na podlagi Zveze narodov ali pogodb med državami, ali z Nemčijo ali brez Nemčije. Edine so si države le v tem, da se da trajni mir v Evropi zagotoviti v prvem in drugem slučaju le z — orožjem.

Še pred zaključkom pogovorov je izšel v italijanskem listu „Popolo d'Italia“ članek, ki ga je napisal Mussolini pod vplivom francoskega poročila o stališču Anglije k evropskemu vprašanju. V članku, ki nosi naslov „Naš načrt“ pravi Mussolini, da je ves italijanski načrt v tem, da ima Italija 600.000 mož pod orožjem dotlej, da se ne razjasni politično obzorje in dokler se mir ne da zagotoviti na drug način. Te kratke in preproste besede je zapisal italijanski vladni šef nedvomno pod utisom, da Angliji ni ležeče na tem, da se ozračje okoli Nemčije razčisti tako, kot je v interesu evropskega miru. Anglija, država, ki je vedno spet znala nejasnosti in spore dveh taborov

odločiti v svoj lastni prid, je odločila tudi o usodi tokratne konference.

Če zamoremo sploh govoriti o zmagi in porazu pri pogovorih, in naj si so ti političnega značaja, potem je na tokratni konferenci obveljalo angleško mnenje, naj države Nemčije kljub njeni kršitvi mirovnega dogovora ne odrinejo, marveč ji pustijo tudi še naprej odprto pot, da sodeluje na utrditvi evropskega miru. Med pogovorom državnikov je došlo iz Berlina poročilo, da je Nemčija pod gotovimi pogoji pripravljena pristopiti k vzhodnemu paktu, ki naj zajamči mir na evropskem severu in vzhodu. Ni težko razsoditi, ali je ta nemški korak narekovala samo politična taktika ali resnična želja po sporazumu, vsekakor pa je zadostoval, da je Anglija s svojim posredovanjem uspeła. Končni splošni rezultat je ta, da se velesile zavežejo stremeti vzajemno za mirom v Evropi in skušajo za svoj lep načrt pridobiti s pomočjo Anglije tudi Nemčijo.

Vidnejši uspeh je rodil pogovor državnikov o ureditvi Podonavja. Dne 20. maja se snidejo v Rimu zastopniki vseh podonavskih držav in še Italije ter Nemčije in bodo sklepali o sodelovanju podonavskih držav v okvirju podonavskega pakta. Po nasvetu treh velesil naj bi podonavske države sklenile pogodbe, da se medsebojno ne bodo vmešavale v notranje zadeve in si bodo v slučaju potrebe nudile medsebojno pomoč. Zbrani državniki so se hkrati izjavili za oborožitve Avstrije, Ogrske in Bolgarije in naglasile enotno svoje mnenje v pogledu neodvisnosti in samostojnosti Avstrije.

Prijateljstvo med Francijo in Rusijo. Znano je, da je Hitler o priliki poseta Angležev Simona in Edena govoril o potrebi široko zasnovane akcije evropskih držav proti Rusiji. Rusi so odgovorili s tem, da so očitno zasneli Anglijo, in še bolj s predstojecim sklepom dalekosežne pogodbe z Francijo. V kratkem poseti Moskvo francoski minister Laval in bo ob tej priliki podpisal pogodbo, v kateri se Francija in Rusija zavežeta, da bosta v vseh vprašanih ureditve Evrope enotno postopali, tako glede evropskega vzhoda, Podonavja in Balkana. Doznava se, da bo tej pogodbi preklesle se pridružila Čehoslovaška in po vseh prilikah še ostali državi Male zveze. Anglija novi pogodbi ne nasprotuje, dostavlja pa, da ne sme izključevati Poljske, Nemčije, Ogrske in Bolgarske.

Kaj pravi Anglež Baldwin o Evropi? Znani angleški državnik je imel nedavno govor o evropskem položaju in je med drugim tole povedal: Narodi se nahajajo na nevarnih potih, ki lahko vodijo v vojno. Nisem črnogled, včasih pa se mi zazdi, da sem kot v norišnici. Toliko zdravil in obkladkov že smo uporabili, bolniki sicer še vedno živijo, a nobeden še ni ozdravel. Vsi pa se branijo operacije razorožitve. Kdor bi se sprehajal po Evropi, bi se mu moralo zdeti, da je v bolnišnici za duševno bolne. Mir žrtvujemo in se pripravljamo na novo vojno. Mirovne pogodbe so bile velike, četudi razumljiva zmeta, ker niso koristile ne zmagovalcem in ne premaganim.

General Ludendorff v stari stavi. Iz za svetovne vojne znani nemški general Ludendorff je prazno-

val začetkom aprila svojo sedemdesetletnico. Država ga je visoko proslavila, državna poslopja so bila okrašena z zastavami, njega pa je obiskala častna deputacija častnikov in mu izrekla svoje častitke. Ob tej priliki je Ludendorff izpovedal častnikarjem svojo veroizpoved: Antikrist sem in pogan in na to ponosen; že davno sem se poslovil od krščanstva. Kaj hoče sploh ta nauk? Po svojih lastnih besedah: izločiti poedinca iz naroda in družine s tem, da mu obljubuje nebesa. Krščanstvo je samo sredstvo židovskih mogotcev, da pridejo do moči. Moja žena je v svojih spisih točno dognala, da ima vsak narod svojega Boga... Mi Nemci smo trenutno narod, ki smo od krščanstva najbolj oddaljeni in strnjeni bomo šele tedaj, ko se bomo od krščanstva popolnoma ločili.

Kako se je ženil general Goering? 10. aprila je bil ves Berlin na nogah, po mestu so vse dopoldne korakale SA in SS čete, bilo jih je nad 18.000. V krasnih avtomobilih so se odpeljali Goering z nevesto, igralko Emmy Sonnemannovo, pričel Hitler in državni podtajnik Koerner najprej k civilni poroki in nato v protestantsko stolico, kjer ju je poročil škof Müller. Nad sprevedom je krožilo 80 letal v bojni formaciji. Goering je sprejel mnogo poročnih daril, sam pa je podaril nevesti dragocen diadem, posejan z briljanti. Od državnih uradnikov so na ukaz nabrali 40.000 mark, ki so namenjene letalstvu. — Isti dan je narodno-socialistična mladina v Frankfurtu opustošila hišo nevestine rodbine, ker je židovske krvi. V Berlinu pa so obglavili dva komunista, ki so ju pred letom obsodili na smrt.

Volitve na Madžarskem. Začetkom aprila so volili na Madžarskem nove poslance. Od 245 poslancev jih je dobila vladna lista nič manj kot 170, vse ostale stranke pa 75. S tem je ministrski predsednik Gömbös pomandral opozicijo s temeljitostjo, ki jo zgodovina parlamentarizma le redko pozna. Končni izid je presenetil vse inozemstvo, ker je bil prelep, da bi bil verjeten in resničen. Včasih je torej boljše, da zmaga ni prevelika.

Avstrijski kancler delavcem in nastavljenecem. Minuli petek se je vršilo na Dunaju zborovanje dunajskih zaupnikov strokovne zveze delavcev in nameščencev. Uvodno je podpredsednik zveze omenil, da šteje zveza že 280.000 članov in je torej najmočnejša poklicna organizacija, v kateri so združeni člani vseh bivših nasprotnih si strokovnih organizacij. Zborovanje je posetil tudi zvezni kancler in je zbrane delavce in uradnike nagovoril med drugim sledeče: Vlado razvoj organizacije delavcev in nameščencev neposredno zanima, ker se dobro zaveda važnosti organiziranega zastopstva interesov delavcev in nameščencev. O-

sebnim interesom vsakega posameznega izmed vas so najozje povezani z razvojem v državi. Nočemo delati razlike med vami, kakoršno delo kdo vrši, tako ga moramo ceniti. Socialna enakopravnost pa mora biti za vsakega izmed nas samobsebi umevna. Smo za svobodo, vendar se odločno protivimo njeni zlorabi. Veliko in težko polje socialnega prava ostane v državi nedotakljivo. Uverjeni smo, da se bodo že v letošnji pomladi in v letošnjem poletju pojavili znaki, da je naša država zmožna napredovati iz lastne sile in omiliti strašno brezposelnost.

Avstrijski socialisti-emigranti v Rusiji. V mestu Charkovu se nahaja taborišče bivših članov avstrijskega Schutzbunda. Koncem marca so se emigranti iz neznanega povoda sprijeli s stražniki, nakar so sovjeti zaprli 140 emigrantov. Sovjeti so nadalje zabranili prihod na Češkem se nahajajočih ubežnikov-socialistov in dovoljujejo vstop na svoje ozemlje samo še poedinim komunistom, ki so si stekli za svojo vero posebne zasluge.

Še vedno drag „špas“!

Znane so težkoče okoli kritja dež. šolskega proračuna. V primeri z letom 1931, ko so znašali celotni šolski izdatki 9.3 milijone šilingov, se je morala iz razlogov skrajne štednje proračunska svota za leto 1935 znižati na 7.7 milijone šil. Medtem narašča število šolskih otrok z vsakim letom. Dočim je bilo leta 1929 vseh šoloobveznih otrok v deželi 51.000, je število v letu 1934 naraslo na 67.000 otrok. Vsled nazadovanja javnih dohodkov postaja financiranje koroškega šolstva ena najbolj perečih zadev in ni čuda, če postaja danes zahteva po poddržavljenju ljudskega šolstva vedno glasnejša.

Povprečno stane deželo vsak šolar 117 šilingov na leto. Ta svota iz leta 1935 je za celo tretjino nižja od one v letu 1929, ko so znašali šolski izdatki dežele, izračunani na posameznega otroka, celih 174 šil.

Nam Slovincem pa se tudi svota 117 šilingov na otroka upravičeno zdi pretirano visoka v očigled poraznim uspehom šolskega pouka v našem delu dežele. Koroška danes zasluži naslov dežele slovenskih analfabetov, kajti s svojim današnjim šolskim sistemom naše šole niso več v stanu, da bi otroke izobrazile v pravilnem pisanju in čitanju materne besede. Za nas so take šole torej še vedno samo drag „špas“!

dobre jedi in izborne pijače. In ti sede najčešče na častnih sedežih in govore imenitno, v meglo veličanstva, visokosti in učenosti zaviti. In glej, čudo božje, poslušajo jih pozorna in strmeča ušesa, globoko se jim klanjajo gibčni tilniki. Nihče ne vstane v vsi domovini, da bi jih pahnil z ogorčeno roko s prestolov v blato, kjer je njih prostor.. Odtod mnogo gorja v naši domovini, odtod gnoloba, ki se širi dalje in dalje, od zgoraj navzdol...

Vzradoščen je poslušal Tratnik, srečen in ponosen se je oziral od brata na sina, od sina na brata. Peter, upanje Železnikov in velik njih ponos, se ni zmenil mnogo ne za očeta, ne za strica. Jedel je s slastjo, kakor bi se postil že štiriindvajset ur, pil je kakor kamnosek, ki je vihtel kladivo ves dan v razbeljenem kamnolomu. Slišal je komaj, napol, kar sta govorila oče in stric. Misli so mu blodile drugod, a ne daleč od tod, v kuhinji so se mudile. Že ko so izstopali iz sani, mu je zagledalo oko najpoprej Jerico. Stala je za Andrejem. Ko je privzdignil starec svetilnico, da posveti na sani, se je razlila luč črez vse njeno polno in vendar vitko telo, črez sveži njen obraz.

„V resnici, prijetno dekle!“

Začudil se je v istem hipu, da se je zmenil tako malo za njo poleti, ko je bival nekaj časa doma. Obžaloval je svojo zanikrnost.

Zaostal je, ko so šli drugi v nadstropje in je zadržal deklet s silo, ko je prišla iz kuhinje in je hotela iti v družinsko sobo. Polpijan in razvnet od odpora dekletovega, ki se je branilo njegovega laskanja, ni slišal prihajati Andreja.

„Res, prijetno dekletce!“

Mislil je na njo ves čas med jedjo. A misli njegove niso bile prazniške in svetonočne.

„Le ko bi starca ne bilo!“

Domislil se je temnega, zlo obetujučega pogleda

DOMAČE NOVICE

Narod, tvoje vstajenje!

Narod naš, poln vere in močne mladosti, tvoj praznik prihaja! Ali čutiš ubrano pesem velikonočnega jutra — pesem vstajenja? Iz Cerkve se zliva v mogočnih akordih njen glas preko polja življenje iz zemlje budeč, življenje, rast in vstajenje.

„Vstal sem in pri tebi za vedno ostanem, aleluja!“ to je poročno darilo vstalega Kristusa Cerkvi-nevesti, to je velikonočni pozdrav nam, zvestim njenim otrokom.

Čuj torej, slovenski rod po Zili, Podjuni in Rožu, blagovest velike noči kot jo je Kristus sam sv. Cerkvi izročil, da bi nas ona vodila iz teme v svetlobo, iz trpljenja k vstajenju in zmagi! Saj ti jo sleherna cerkvica na hribu v praznični radosti oznanja, to najlepšo skrivnost velike noči; vstal sem in pri tebi ostanem, v tebi bom božje življenje budil, dokler ostal materi Cerkvi poslušen in veren boš sin.

Pa še druga pesem odmeva preko naših dolin: Koroška zemlja je vstala in se odela črez noč z nakitom in lišpom pomladanske rasti. Kmet, gledaš, strmiš in piješ njeno deviško lepoto, ki vsako leto znova cveti in vstaja s teboj. Tvoja je vsa, skozi stoletja zrahljana od tvojih žuljavih rok, vstaja sedaj rodovitna in mlada, da bi le bolj jo še ljubil, čuval in spoštoval. Njeno vstajenje je tvoje življenje, saj mati ti je in tvojemu rodu. Vsi rastemo iz nje kot žitno klasje in vsi: kruh, gruda in človek hočemo biti polni Gospoda, vstalega v zarji velike noči.

Kakor sveta priprava na to na predvečer velike noči kresovi gore in oznanjajo vstajenje in skupnost narodovo. Okrog kresov se zbira naš rod že dolga stoletja razdvojen, otrpel v tisočletnem trpljenju, in ogenj — čiste ljubezni simbol — ga ogreva, zbližuje in družu v močno mlado družino, da eno so zopet počutimo vsi, bratje in sestre velikonočnega kralja. Saj smo skupno trpeli, še skupaj hočemo vstati, poveljčani z Onim, ki bil je prvi v trpljenju in prvi v vstajenju.

PODLISTEK

Ksaver Meško:

Na Poljani.

(25. nadaljevanje.)

Dekle ni upalo pogledati proti durim, stricu naravnost v skrbno proseče oko. A duša je slišala tiho prošnjo; razžalostilo in obenem razveselilo se je srce.

„Ve, da nisem kriva. Ne obsoja me...“

V gosposki sobi je bilo veselje, kakor bi bil že nocoj sveti večer. Le manj sveto je bilo veselje, le več posvetnega, več človeškega je bilo v njem: veselje ljudi, ki jim je večer vsake dobre pojedine sveti večer, ki pa gredo na sam sveti večer rano spat, ker jim je dolgčas ob radosti, lijoči iz neba v blaga, sveta srca. V njihova ne lije radost — ker kje je svetost, klijoča blagoslov iz nebes?

Katra je nosila večerjo na mizo, vino je prinesel gospodar sam. Iz velike peči je lila prijazna toplota po sobi, lila je v lica, da so rdela, lila je v srca, da so se razgrevala bolj in bolj.

Na častnem sedežu je sedel Tomaž, okrogel kakor sod, rdeč v lica. Po prvih treh čašah starine, ki jih je izpil naglo drugo za drugo, da se ogreje, kakor je rekel, mu je zacvetel nos in se je zazdel še ogromnejši. Oči, skoro povsem zalite z mastjo, so se ozirale leno po sobi. Ko je pil ali je vzel v usta posebno tečen kos pečenke, je zamižal, da je užival bolj nemoteno, z večjo zbranostjo.

„Fant, kaj, fant, Peterček? — Da, iz tega bo kaj! — Zaupaj v me, Matevž! Vzgojim ti ga povsem po sebi... Zaupaj mi!“

Govoril je pretrgano, s tankim glasom, vzdihovaje, kakor bi ga govorenje silno utrujalo... Žive ljudje v naši domovini, ki jih utruja vse razen

starčevega; tiha jeza, pridušena, ker nezmožna, mu je napolnila srce.

„Ah kaj, hlapec! Pokažem mu, kdo je gospodar na Trati.“

Ni maral Andreja že od nekaj. Bal se ga je v prejšnjih letih bolj nego kogarkoli v hiši. Domislil se je ta večer spet, kako je zalučal nekoč v jezi vanj kos opeke. A hlapec ga je prijel in ga je pretepel, kakor ga ni tepel nikdar ne oče, ne kdo drugi. Kriče je hitel tožit očetu. Ta je šel takoj ves razljučen v hlev, da ozmerja hlapca.

„Prepovem ti v bodoče za vselej tako neusmiljenost in sirovost proti slabotnemu otroku,“ je končal jezno pridigo.

Tedaj se je postavil Andrej tik pred očeta, je pokazal krepke, od dela začrnele, razkave roke in je odgovoril mirno a odločno:

„Vse življenje so delale te roke za Trato. Na teh rokah sem nosil tebe, in če si bil preobjesten, sem te zlasal z njimi. In če postane drzen sin, ki ga ljubiš slepo v njegovo nesrečo, ga zlasam in pretepem istotako ali pa — pojdem.“

Oče je godrnjal poltiho.

„Ko storim kaj napačnega, me oštej. A kar sem storil zdaj, za to mi boji hvaležen.“

Tedaj je umolknil oče na veliko začudenje Peterčkovo. A ta se je ogibal od tedaj hlapca.

Nocoj sta se srečala samo s pogledi. A Peter je čutil, da živi v hlapcu še ista moč in odločnost. Če se približa Jerici, mu stopi nedvomno na pot z vsem širokim, krepkim telesom.

„Ah kaj, hlapec...“

Nemir je kluval v srcu Nandetovem. Ni ga trpelo v sobi. Prišel je spet v vežo; ustavil se je ob kuhinjskih durih in je motril pazljivo velik kovčeg, stoječ v razsvetljeni veži.

„Kaj misliš, Jerica, kaj je v njem?“

(Dalje sledi.)

In ko nad našo zemljo rdela bo zarja veliko-nočnega jutra, tedaj vstani složno ves mladi naš rod in zapoj hvalnico vstalemu kralju:

Slavi Gospoda mlada Koroška!

Slavite Ga neštete cerkvice naše, kjer čakaš Vstajenja in s Tabo naš rod!

Slavite Ga naše vasi — simbol slovenske ljubezni!

Slavite Ga polja, z znojem orošena, in oljnine vejice v njivah — simbol naše vere v Tvojo pomoč!

Slavite Gospoda srca naših nedolžnih otrok, zgaranih mater in pridnih očetov, ki vsi s teboj hočemo vstati v velikonočnem veselju! S. J.

Žihpolje. (Cerkveni shod in slovesen sklep svetega leta.) V nedeljo dne 23. t. m., to je na „belo nedeljo“, se vrši na Žihpoljah prvi letošnji cerkveni shod. Obenem hočemo ta dan, ker je zadnji svetega leta, še enkrat pridobiti svetoletni odpustek in sveto leto slovesno skleniti. Na predvečer slovesne litanije, procesija k velikemu gorečemu križu na grič in priložnost za sv. spoved. V nedeljo od 6. ure začeni priložnost za sv. spoved, ob 7., 8. in 1/2 10. uri božje službe, vmes svetoletne procesije in obnova krstne obljube. — Pop. ob četrt na tri sklepna svetoletna pridiga, pete litanije s sv. blagoslovom in zahvalna pesem. Verniki od blizu in daleč posebno Rožani prav pristrčno vabljeni na solnčne Žihpolje!

Streljanje s topiči je letos dovoljeno za vso deželo pod istimi pogoji kot lani. Pojasnila dajejo na željo okrajna glavarstva.

Zahvala. Meseca avgusta m. l. me je zadela težka nesreča, ko mi je pogorelo gospodarsko poslopje s krmo, žitom in gospodarskim orodjem. Da se ogenj ni razširil na hišo in sosednje objekte, je zasluga požrtvovalnih gasilcev. Smatram za svojo dolžnost, da se tem potom, ker se vsakemu posebej ne morem, iskreno zahvalim vsem, ki so mi v moji nesreči kakorkoli pomagali. — Močilnik Andrej, pd. Močilnik v Libučah pri Pliberku.

Trdo je življenje. (Pliberk.) Letošnji sredpostni sejem je bil v znamenju slabih živinskih cen. Kmetje so prignali mnogo živine, nekaj se je tudi prodalo, toda poceni. Voli so bili po 60, največ 70 g. Kako naj kmet izpolnjuje svoje obveznosti, če pa za svoje pridelke ničesar ne dobi? Davki so višji, dolgovi rastejo, vrhutega je bila še lanske letina slaba, da niti kruha ni pri hiši in ni šilinga za pocenjeno rž. Kje bo semensko žito in krompir za setev? Mnogokod se je naselila v kmečkih domovih beda in s strahom se vprašujemo, kdaj bo bolje.

Sele. (Stavbno gibanje.) Dva šilinga je imel v žepu Alojz Hribnik, ko se je lani lotil dela in danes že stoji ob cesti v Rebru lična hišica, ki nudi dosti prostorno stanovanje njegovi družini. Pa ima mož tudi veselje s hišo, ker jo je postavil s trudom, z lastno pridnostjo in pomočjo dobrih tovarišev. Ker stoji na klancu, ji je dal prav primereno domače ime: Kvančnik. — Letos pa se bližata dovršitvi še dva druga lesena domova. Enega si je postavil Florijan Kelih vstric Jugov, drugega njegov bratranec Jernej Kelih na svojem malem zemljišču v Pušelčevem. Kar razveseli človeka pogled na prijazne hišice. Ljubo doma, kdor ga ima! Če ga nimaš, si ga zgradi, potem pa lahko zapoješ:

Kajžica moja res ni velika,
vendar sem fantič v njej, da se mi šika!

Pa seveda fantič prej ali slej postane mož! Tu se vidi, da se tudi v sedanji krizi delavec še lahko povspne do lastnega doma in blagostanja, če je marljiv in zna težko prisluženi denar prav obrniti.

Msrgr. dekan J. Držanič je umrl. V četrtek dne 11. t. m. so v Pliberku pokopali dekana v pokoju Janeza Držaniča. Pokojni je bil rojen leta 1855 v Artičah na Spodnjem Štajerskem in bil posvečen v duhovnika leta 1880. Služboval je na mnogih župnijah, bil v letih svetovne vojne vojaški kurat in nazadnje dekan in župnik v Šmohoru. Svoja stara leta je preživel delno v Pliberku in delno na Suhi. Pred tremi leti ga je obiskala težka bolezen, ki mu je zatemnila spomin in ga prikovala na posteljo. Kratka pljučna bolezen je sedaj upihnila bogato in sadupolno življenje blagega starčka. Naj počiva v Bogu, kateremu je služil dolgih 54 let!

Dobre mamice zadnja pot. (Marija na Zili.) V petek 5. aprila smo spremljali Marijo Markovic, pd. Šteflo iz Poddobrave na zadnji poti. Vsi Zilani smo skromno in pobožno ženo spoštovali, dolgo vrsto let nam je bila babica. Svoj odgovorni poklic je vršila vestno in skrbno. S trnjem je bila posuta njena življenska pot, najhujši udarec ji je prizadela smrt sina-edince Hanzija, ki je padel v svetovni vojni. Od tedaj je bolehal in iskala utehle le še v molitvi. Rajna je častila posebno petek in ni čuda, če smo se tudi ta dan od nje poslavljali. Cenila je tudi svoj materni jezik in bila dolgo let članica Mohorjeve družbe. Bodi ji večni mir!

Brnca. (Smrt.) 7. t. m. smo pokopali Ošovnikovega Franca iz Žužalč. Bil je sin edinec, star 26 let, edina opora priletnih starišev. Na zadnji poti so ga spremljali gasilci in mnogo ljudstva. V slovo so mu zapeli doma in ob grobu domači pevci. Večni mir mu, žalujočim sožalje!

Še nekaj drobiža. Vseh inozemcev v Avstriji je glasom zadnjega štetja 289.305, 40 odstotkov teh je Čehov, sledijo rajhovci, Jugoslovani, Poljaki, Ogrji, Italijani. — Vlada je odredila, da dobi orožništvo svoje zastave z državnim grbom. — V okolici šentvidskega mosta so našli umorjenega nar. soc. Mandla. Morilci — predkaznovani nar. socialisti — so ubežali. — V celovškem gledališču je nastopal te dni prof. Lightman, umetnik v igranju na orglicah, kot jih pri nas igrajo otroci. Njegove orglice so male s samo 4 jamicami, igra pa na njih 84 glasov in zna vse mogoče komade. — Ob Dravi pri Mariji na Zili so našli oficirski plašč in kapo stotnika Puschla iz Celovca. Šel je v smrt iz neznanega vzroka. — Pri Krivi Vrbi je vlak povozil 16letno dekle, ki je čepelo na tiru. — Pogorelo je gospodarsko poslopje pri Waldhauerju v pokrški občini in pri Janšuju na Guzah pri Trdnji vasi (Hörtendorf). — Na Zg. Krčanjah je umrl 63letni posestnik Franc Mazan, pd. Rebernik.

NAŠA PROSVETA

Fant svojim tovarišem. Ko sem letos rezal prve brazde na njivi, katero sem lani povprečno in malomarno preoral, sem bridko občutil, kako se zemlja maščuje, če je nisi obdelal z ljubeznijo in skrbjo. Plevel razprede svoje koreninice in potiš se za oralom v brazdi. Ob tem mi je prišlo na misel, kako mi svoje njive — naša srca — često površno obdelamo in preplitvo preorjemo, da raste plevel in zamira seme dobre besede. Postati bomo morali vestnejši orači svojih njiv in izruvati ves plevel, ki prerašča naše hotenje in dejanje. Že je čas setve, mi pa smo kakor slabo pripravljene njive. Nič ne bo brez dobre priprave cvetja v maju in nič sadov v jeseni. Topla vigred gre v deželo, bujno zelenje sili vsepovsod na dan. Učimo se iz narave, kako ta skrbi za sleherno rastlino in jo uravnava k soncu. Še mi uravnajmo svoje misli in svoje delo in vršimo dobro službo Bogu, narodu in državi, da bo toplo in prijetno še v nas!

Dekle piše sestram v tujini. Tisočere pozdrave vam pošiljam, sestre na Dunaju, v Švici, Holandski in drugod v tujini! Pozdrave v imenu vseh svojih sester v domovini. Gotovo se še večkrat spominjate svoje domače zemlje. Prav gotovo ste šele v tujini prav spoznale lepoto domačega kraja in življenja in si sedaj prav mnogokrat želite domov. Saj ste daleč, daleč proč. — Pa saj ni tako daleč. Nekaj dni in prišle bi lahko domov, en sam trenutek in doma ste lahko s svojimi mislimi in željami, doma pri starših, bratih, sestrah. Doma! Tako majhna in vendar tako velika beseda, tako polna spominov izza brezskrbnih otroških let, beseda miru in zavetja. Oj, čuvajte jo besedo o domu kot svoj dragoceni biser, v težkih urah vam bo tolažilo in krepčilo. — Velika noč, dan vstajenja, se bliža. Naši zvonovi bodo zapeli in oznanjevali bodo z vstajajočo naravo vred vstajenje Gospodovo. Njihove glasove bo vzel veter v svoje naročje in ga nesel tja do vas in vam z njimi prinesel naše pozdrave in naša voščila. Ali jih boste slišale? Gotovo bodo tedaj odprta vaša srca in bodo tudi vaše duše praznovale vstajenje iz vsakdanjega dneva in skrbi. Tedaj se spomnite še svojega doma in lepa bo tudi vaša Velika noč! U. P.

Z gospodinskega tečaja v Logi vasi. V nedeljo 7. aprila smo zaključili šesttedenski gospodinski tečaj, ki se je vršil v Raderjevi gostilni, v razstavo kuharskih izdelkov in prireditvijo. Obisk je bil izredno dober. Razstavi so se čudile celo kuharice in gospe, ki so vajene dobrih mestnih kuhinj, naše

gospodinje pa so bile kar ponosne na to, česar so zmožne njihove hčerke. Popoldne se je vršila ob veliki udeležbi zaključna prireditev s petjem logaveškega zbora, sviranjem rožeških tamburašev in še drugimi točkami. Otvoril je s kratkim nagovorom g. župan Rainer in pozval tečajnice, naj sledijo navodilom svoje učiteljice, da bodo spet srečni in veseli naši domovi. Tudi domače tečajnice so se postavile s pesmijo in žele polno priznanje. Ob koncu so nastopili naši ljubki malčki kot palčki, ki so se na svoj nastop veselili že cele tedne in iz hvaležnosti donášali voditeljici vsak dan sveže pomladne šopke rož. Občinstvo je male nagradilo z burnim aplavzom. Lepi uspeh tečaja in zaključne prireditve pa je zasluga vrle voditeljice, kateri izrekamo zahvalo za požrtvovalnost tudi na tem mestu. Naj je uverjena, da je predvsem tečajnice ne bodo pozabile!

Železna Kapla. (Igra.) Na velikonočni pondeljek priredi naše društvo ob pol 1 uri pop. v Domnikovi dvorani igro o „Izgubljenem sinu“. Sodeluje moški zbor.

Škocijan. (Miklova Zala.) Veliko zanimanje že vlada za našo prireditev lepe koroške igre, ki se vrši v nedeljo 28. t. m. in ponovi 5. maja na dvorišču Pukartove gostilne. Začetek točno ob 3. uri. V slučaju slabega vremena se prireditev preloži na sledečo nedeljo.

GOSPODARSKI VESTNIK

Okoli težkih gospodarskih vprašanj. Minuli četrtek se je vršilo v Celovcu nadvse zanimivo zborovanje koroških posestnikov zemlje in gozdov, ki ga je posetil tudi zastopnik kanclerjev inž. Foest iz zveznega kanclerskega urada. Po uvodnih besedah našelnika posestniške zveze grofa Goessa je povzel besedo inž. Foest, ki je med drugim povedal sledeče: Nevarno je gospodarsko krizo, ki jo vsi poznamo, podcenjevati ali precejevati. V kmetijstvu in gozdarstvu jo občutimo v prodajnih cenah in v višini stroškov pridelovanja. V pridelkih, v katerih smo navezani na izvoz — mleko, les, industrijski izdelki — smo odvisni od cen na svetovnem trgu in je zato od pomoč v notranjosti države nedostatna. Državni ukrepi lahko olajšajo položaj, vendar bi bilo napačno misliti, da je v popolni gospodarski osamosvojitvi rešitev. Posamezne gospodarske panoge so medsebojno povezane. Gotovo je dobro kupovati vso živino in svinje na domačem trgu, vendar moramo vedeti, da le z uvozom omogočim naš izvoz v inozemstvo. Če ne uvažamo svinj tudi iz drugih držav, nam te države ne bodo mogle več odkupovati naših industrijskih izdelkov. Industrijski delavci pa ne bodo mogli več kupovati domačega pridelka. Polovico vseh industrijskih izdelkov pokupi kmetijstvo, zato se morajo znižati cene industrijskih izdelkov z ozirom na slabe cene kmetijskih pridelkov. Način obdavčenja postaja neznošen in treba bo čimprej temeljite davčne reforme. Zemljiški davek je danes neodvisen od gospodarskega procvita in zato inozemska konkurenca ubija avstrijsko kmetijstvo. Isto je okoli prispevkov za prodaje in prevzeme posestev. Nadalje je nevzdržno, da znašajo polovico cene na večjih trgih razni stroški in prispevki. Najvažnejše delo sedaj je sanacija realne posesti. Gospodariti s trajno izgubo je nemogoče. — Dež. glavar Hülgerth je nato povedal, da se bavi deželna vlada z mislijo, da uvede v svrhu uravnoveženja deželnih financ zvišanje deželnega zemljiškega davka in davka na poslopja. — Proti tej nameri so se izjavili vsi naslednji govorniki in tudi zastopnik zveznega kanclerja je resno svaril pred takimi ukrepi, ki bi rodili le škodljive posledice. Z nadaljnjim obremenjevanjem realne posesti slednje ne bomo nikdar sanirali, le temeljita sprememba dosedanjega načina obdavčenja zamore dovesti do rešitve. — Nato je sledila obravnava organizacijskih zadev.

Naši travniki tožijo! Izmed vseh kmetijskih panog menda najbolj zanemarjajo naše travništvo. Več in boljše krmo bi imeli ob večji pažnji, tako pa nam ob redni letini v vigred navadno primanjkuje prepotrebne živinske hrane. Mahovje na travniku zatira travo in govori, da primanjkuje zemlji apnenca. Vzemimo žganega apna, ga pogasimo, da razpade in raztrosimo na vsakih 100 kvadr. metrov po 10 ali 20 kg. Dobro je tudi cestno blato. Najprej moramo seveda mah izčistiti z železnimi grabljami. — Trnje sredi travnika še posebno govori o posestnikovi malomarnosti. Trnje moramo izkopati in prekopano zemljo dobro

pognojiti, ker je trnje zemljo izčrpalo. Potem posejamo z dobrim semenom in sicer z malo detelje in malo trave. — Za posejevanje travnikov niso dobre drobtine izpod jasli in izpod sena, ker obstoje te drobtine največ iz plevela in je tam le bore malo dobrega semena. Posejevanje travnikov je najugodnejše po prvi košnji. Pri setvi v zgodnji pomladi ovirajo stare trave rast mladih. — Krtine moramo v zgodnji pomladi izravnati, ker so nam sicer ob košnji na poti. Krt sam ni škodljivec in naj se ga nikar ne uničuje, izvzemši, da se je že preveč razmnožil.

Žita bodo letos polegla. Mila zima in ugodno marčevo vreme sta pospešila razvoj setev in predvsem ozimin. Aprilski dež jim je še pogojil. Tako grozi letos žitom, da bodo polegla in se zrnje v klasju ne bo moglo povoljno razvijati. Tudi plevel rad preraste poleglo žito. Kaj naj ukrenemo proti grozeči nevarnosti? Učinkovito sredstvo je valjanje žit s pomočjo lesenih lahkih valjarjev, ki pa so pri nas žal še premalo poznani. Žito povaljamo, predno gre v klasje, s tem prekinemo nekaj časa rast in utrdimo stebila. Tupatam pomaga tudi navadna njivska brana, katero obrnemo narobe in z njo prevlečemo prebujne setve. Koder je žito že prebujno poglalo, si pomagajo s takozvanim obžinjanjem: s srpom odstranimo del prebujno rastočih listov, s tem zaustavijo nekoliko rast in napravijo stebila trdnjša. Požeti listi so izborna zelena krma živini, ki jo pa moramo mešati z rezanico. Na njivah z večjo površino si končno pomagajo z ovcami, ki popasejo prebujno rastoče rastline. Čreda mora primeroma hitro skozi njivo, ne da bi se kje več časa ustavila in prostor do golega obrala.

Priprava dobre skute. Naše gospodinje še vedno pripravljajo skuto iz kislega mleka. Taka skuta je slabša od one iz sladkega mleka in je le malo uporabna. Dobro skuto pripravimo sledeče: Vzamemo mleko ene molže, ali pa samo večerno in jutranje. Ako nalijemo toplo mleko od molže z onim od prej, ki smo ga imeli na hladnem prostoru, imamo že ugodno temperaturo za sirjenje. Sicer pa moramo uravnati temperaturo tako, da ima mleko pozimi 28 stopinj, poleti 24—26 stopinj Celzija. Za pripravo dobre skute je potrebno, da se mleko siri vsaj 8 ali celo 12 ur. Za 10 litrov mleka, iz katerega dobimo nekaj več kot 1 kg skute, vzamemo konico sirnega praška, ga potrosimo v čašico čiste vode in počakamo da se razstopi. Nato vlijemo v mleko in vse dobro zmešamo. Nato postavimo lonc na neprehladno pa tudi nepretoplo mesto. Če smo pogodili količino sirišča in temperaturo, je mleko v vsaj 10 urah zasirjeno, kar opazimo na tem, da odstopa sirnina od lonca. Ne sme pa biti tako trda, da bi se lomila. Zgoščeno mleko nalagamo z večjo zajemalko na prt ali platno, ki propušča sirotko. Platno nato prevežemo in postavimo na visečo desko, da se sir odceja. Črez kake pol ure ga obtežimo z desko in par težkimi kamenji, da se sirnina dovoljno izpreša. Glavno pravilo za pridobivanje dobre skute je v kratkem: polagoma siriti, nalahko prešati in primerno osušiti. Dobra skuta je sladko-kisla, nezdobljiva, mazava in v ustih topljiva.

Celovski trg minulega tedna. Voli 75—90, krave 80—1.—, klavne 50—70, prašiči 1.10—1.30, plemenski 1.40—1.60, grah in leča 80—1.—, fižol 35 do 50, krompir 18—20, slanina 2.— do 2.40, prekajena 4.—, svinjska mast 2.20—2.80, pšenica 40 do 42, rž 30—32, ječmen 22—26, oves 22—24, ajda 24—26, koruza 19—22, sladko seno 7—10, kisló in slama 6—8, zelje 40—60, goveja mast 4.—, strovo maslo 3.— do 5.—, smetana 2.40 do 4.—, jajca 8—9, kokoši 3.— do 4.—, drva, kratka, trda 4.— do 4.50, mehka 3.— do 4.— S za kvadr. meter.

Vabilo

na

redni občni zbor

Žlvinorejske zadruga za Žitaro vas in okolico, registrovane zadruga z omejenim poroštvom, ki se vrši

v nedeljo dne 28. aprila 1935 ob 10. uri dopoldne v Rutarjevi gostilni v Žitarji vasi s običajnim sporedom.

K obilni udeležbi vabi člane.

33

Načelstvo.

ZANIMIVOSTI

Podjetni Švicarji. Uprava švicarskih železnic namerava v prihodnjih letih elektrificirati še 400 km svojega železniškega omrežja. Ker taka obsežna elektrifikacija zahteva velike električne sile, nameravajo zgraditi najprej velikansko električno centralo. Zaježili bodo reko Etzel blizu Einsiedla v kantonu Schwyzu. Tako bo nastalo 9 km dolgo in poldrug km široko zbiralno jezero, v katerem bo zastajalo 26 milijonov kubičnih metrov vode. Novo jezero bo 900 m nad morjem. Stroški ogromnega jezua in elektrarne bodo znašali 62 milijonov švicarskih frankov.

Goljuf ali izumitelj. Mnogo govorijo v zadnjem času o poljskem inženjerju Dunikovskemu, ki živi v Nizzu. Dunikovski namreč trdi, da se mu je posrečilo pridobivati zlato iz zemlje. Svoječasno je bil kaznovan, ker si je za svoje poizkuse, ki so se ponesrečili, izposodil precej denarja, ne da bi ga mogel vrniti. Sedel je dve leti. Sedaj pa je napravil sličen poizkus pred mnogimi strokovnjaki in časnikarji in dejansko so navzoči morali ugotoviti neznatne zlate kroglice, ki jih je Dunikovski pridobil ali pričaral iz zemlje. Inženjer trdi, da bo lahko pridobival iz vsakih 10 kg zemlje en gram zlata. Kaj, če bi mož vendarle imel prav?

Razstava cvetlic. V holandskem mestecu Haemstedu so nedavno otvorili svetovno razstavo cvetja. Tisoče ljubiteljev redkih cvetlic je došlo iz vseh krajev sveta. Mestec je znano posebno po svojih tulipanih in hijacintah, ki so bili razstavljeni v ogromnih množicah, v vseh barvah in najrazličnejših oblikah. Razstavne prostore preveva močan venj. Na razstavi so redke cvetlice, ki jih ljubitelji drago plačujejo, za nove vrste tulipanov plačujejo po 5000 cekinov in še več. Novost letošnje razstave so bile hijacinte, katerih cvet pože ne do četrta metra visoko in katerih krasna barva nima primere.

Muzej brad in dolgih las. Pariški brivci so sklenili, da uredijo muzej, v katerem bodo kazali brade in lase, kot so jih ljudje nosili tisočletja pred nami. Tam boš lahko videl med drugim tudi modele z dolgimi bradami, kot so jih baje nosili v prvi zgodovinski dobi, nadalje bodo razkazovali najstarejše britve do najnovjših izumov. Muzej bo seve hkrati dobra reklama za novomodne frizure.

Kdo se najlepše smeji? V Parizu se je nedavno vršilo tekmovanje, pri katerem naj bi se določilo, kdo se najlepši smeji. Za tekmovalce so bile določene nagrade. Tekma se je vršila dva večera in ure dolgo so se morali tekmovalci smejeti pred sodniki. Sodniki niso imeli lahke naloge, ker jih je čudna tekma spravljala vedno spet v smeh. Nazadnje so prisodili nagrado nekemu dimnikarju in prodajalki rož.

Kača v prašičjem želodcu. Nekemu češkemu kmetu je zbolel prašič in je moral takoj poklicati mesarja. Ko so pregledavali želodec, so našli v njem modrasa. Dekle so nastiljale z gozdnim listjem, med katerim je spal modras svoje zimsko spanje. Prašič je modrasa požrl in poginil. Meso je bilo neužitno.

Vrtove na strehah so predpisali. Vedno bolj občutijo meščani dobroto zelene narave in mestne uprave skrbijo za parke in zelenice med ulicami. Težje je v mestih, ki se nahajajo v izoženih dolinah in kotlinah. Tako mesto je francoski Grenoble s približno 100.000 prebivalci. Tamošnja uprava je sedaj odredila, da mora imeti vsaka nova zgradba na strehi vrt z zelenjem, do leta 1940 morajo tako urediti strehe svojih poslopij tudi ostali posestniki. V te svrhe je obljubila posebno podporo.

Čudno društvo. Policija v Marseilleu je te dni razpustila društvo, ki je svoje člane poučevalo, kako zamorejo potovati zastonj po parnikih in železnicah. Amerikanske plovdbene družbe poročajo, da kljub vsej previdnosti nadzorstvenih organov pasira Atlantski ocean letno do 20.000 potnikov brez dovoljenja in vozne karte. Imenovano društvo je zbiralo umetnosti takih potnikov in jih svetovalo svojim članom. Mnogo takih „slepih“ potnikov potuje po Rusiji in v Indiji, kjer smatrajo fakirji in romarji zastonjsko potovanje za svojo pravico. Samo v minulem letu so prijeli v Indiji okoli dva milijona potnikov, ki so brezplačno potovali po železnicah.

V vinu se kopajo. V kraju Smallfortu, središču vinske industrije Kalifornije, so nedavno otvorili kopališče. V njem se lahko vsak gost okopa v vinu, ki je v tem kraju vsled velike nadproizvodnje le malo dražji od vode. Vino v kadeh najprej nekoliko segrejejo. Kopalec se nato vleže v kopel in ostane v nji kakšne pol ure. Pravijo, da takšna vinska kopel silno poživlji bolnika in da pomaga vinska kura zlasti pri boleznih prehlada. Sicer pa se na podoben način, da se „samo“ notranje okopajo, zdravijo od prehlada tudi drugod. Torej nič novega.

Stradala ob premoženju. V Beljaku, Kaigasse 6, se je pred časom naselila iz Jugoslavije 70letna ženica Ana Konič in bila svoj čas zaposlena v Fischerjevi pivovarnici. Zadnja leta je živela v bednih razmerah, stradala je, a ne beračila. V marcu je umrla in ker ni bilo sorodnikov, je policija pregledala njeno stanovanje. Pri tem so našli dve vložni knjižici na 5000 S in med cunjami denarja približno za 2000 S; sedaj iščejo sorodnike.

Ura, ki dobro zasluži. V Parizu lahko kadar koli telefonično vprašaš zvezdarno, koliko je ura in povedo ti točen čas. To stane pol franka, čas ti sporočijo na desetino sekunde. Ko so napravili to govorečo uro v zvezdarni, se je zdela vsem samo zanimiva, sedaj pa se je izkazalo, da je ta ura dober vir dohodkov za državno blagajno. Vsak dan odgovori na približno 12.000 vprašanj, kar pomeni letno nad 2 milijona frankov dohodkov.

Dürkopp Diana originalna kolesa, model 1935, kromirana, z novo zavoro na prednji osi, specialna kolesa prvovrstnih znamk že od 125 S naprej, pneumatike Semperit od 5.50 S naprej dobite najcenejše pri domači tvrdki Ivan Lomšek, Zagorje, p. Eberndorf, trgovina s stroji, kolesi, muzikalnimi inštrumenti, gramofoni in ploščami. — Ugodna mesečna odplačila na obroke, originalne nizke tovarniške cene. Cenik zastonj! 32

Vabilo

na

62. letni občni zbor

ŠENTJAKOBSKE POSOJILNICE V ROŽU, registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se vrši v nedeljo dne 28. aprila 1935 ob 3. uri popoldne v Narodnem domu v Št. Jakobu v Rožu s sledečim sporedom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora leta 1933.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1934.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Slučajnosti.

Ako ob določeni uri ne bo navzočih zadostno število članov, se vrši občni zbor eno uro pozneje z istim dnevnim redom in brez ozira na število navzočih združnikov.

31

Načelstvo.

ZVEZA KOROŠKIH ZADRUG V CELOVCU, registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Vabilo

na

13. redni letni občni zbor

ki se vrši v četrtek dne 25. aprila 1935 ob 1 uri popoldne v Mohorjevi hiši v Celovcu, Vetrinjsko obmestje 26.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1934.
5. Sklepanje o pobiranju združnega sklada za leto 1935 glasom § 10, alin. 2.) Zadr. pravil.
6. Slučajnosti.

Načelstvo

Zveze koroških zadrug v Celovcu, reg. zadruga z omejeno zavezo.

34